

Ölmek Üzere Olanlara ve Cenazelere Son Görevlerimiz

Dünya hayatının çocukluk, gençlik, olgunluk ve ihtiyarlık gibi evrelerini yaşayan insanlar “*Her nefis ölümü tadacaktır...*” (Al-i İmran: 3/185) ayeti gereğince kendilerine takdir edilen ömür sona erdiğinde, ahirete göç başlamış demektir. Şairin dediği gibi;

N’eylersin ölüm herkesin başında,
Uyudun, uyanmadın olacak;
Kim bilir nerde, nasıl, kaç yaşında,
Bir namazlık saltanatın olacak,
Taht misali şu musalla taşında.

Ölüm bizler için mukadder olduğuna göre İslam’ın ölüme bakışı ve insanın ölüm karşısındaki tavrı önem kazanmaktadır.

Dini inancımıza göre Allah’a karşı görev ve sorumluluklarını yerine getiren ve kul haklarına riayet eden bir mü’min ölümden korkmaz. Çünkü ölüm dostun Dost’a (Allah’a) kavuşması, mü’minin ebedi mutluluğa erişmesidir. M. Akif ERSOY’un diliyle,

Ölüm güzel şey, budur perde ardından haber,
Hiç güzel olmasaydı ölü müydü Peygamber?

Ancak Allah’a karşı sevgisi ve saygısı olmayan, yaratılmışlara şevkat ve merhamet göstermeyenler için elbette ölüm ve ölümden sonraki hayatın sıkıntıları başlayacaktır. Ölüm olgusu karşısında yapılması gereken en önemli şey, Yüce Rabbimizin sevgisini kazanacak salih ameller işleyerek yaşamaktır (Mülk: 67/2).

Her gelecek yakındır. Ölüm bize uzak gibi görünse de aslında her an bizimledir. O halde vefat eden kişi ile ilgili işlemleri şöyle sıralayabiliriz:

1-) ÖLÜM ANI: Ölüm anı dünya hayatının sonu ve ahiret hayatının başlangıcıdır. Bu açıdan ölüm döşeğindeki hastanın, ebedi yolculuğa ruhen hazırlanmasına yardımcı olunmalıdır. Zira hastaya gösterilen sevgi, saygı ve hoşgörülü yaklaşım tarzı dinimizce sevap kazandıran eylemlerden sayılmıştır. Ayrıca hastaya gösterilecek sözlere dikkat edilmeli, ümitsizliğe düşürücü, gönül kırıcı sözlerden kesinlikle kaçınılmalıdır. Allah’ın rahmetinden, affından, bağışlamasından bahsedilmeli ve mümkün olduğu kadar ona dua edilmelidir. Sonuç itibariyle ölüm döşeğindeki hastanın son yolculuğunda moralinin yüksek olması sağlanmaya çalışılmalıdır.

2-) ÖLÜM ESNASINDA YAPILACAK İŞLEMLER: Ölüm üzere olan kişi, mümkünse yüzü kibleye gelecek şekilde sağ yanına çevrilir. Bu mümkün değilse, başı hafifce yükseltilip ayakları kibleye doğru uzatılarak sırt üstü yatırılır. Eğer bu da mümkün değilse sıkıntı vermeyecek şekilde en uygun konumda yatırılır. İnsan için en zor durum olan can verme esnasında, ölüm döşeğindeki hastanın ağzı genellikle susuzluktan kurur. Hastanın hizmetinde bulunanlar az miktarda suyla sık sık onun ağzını ıslatmalı ve hararetini gidermelidir. Aynı şekilde hastanın yanında onun duyacağı bir ses tonuyla Kelime-i Tevhid ile

Kelime-i Şehadet telaffuz edilerek hatırlatılmalıdır. Zira Peygamber Efendimiz (s.a.v.), “*Siz ölmekte olana Kelime-i Tevhid’i telkin edin, hatırlatın*” (Müslim, Cenaiz, 1) buyurmuşlardır. Hastanın yanında Kur’an da okunabilir. Hz. Peygamber (s.a.v.), “*ölülerinizin (ölmek üzere olan hastalarının) yanında Ya Sin (suresini) okuyunuz*” (İbn Mace’, Cenaiz, 4) buyurmuşlardır.

3-) ÖLÜM HABERİ: Ölüm döşeğindeki kişinin yakınlarına haber verilerek helalleşmelerine imkan verilmelidir. Ayrıca hastanın yakın akrabaları ve sevdiği kişilerin yanında bulunmaları hastanın öz güvenini artırabilir ve ölüm korkusunu azaltabilir. Kişi vefat ettikten sonra ise cenaze ile ilgili hizmetlerin görülebilmesi ve dini görevlerin yerine getirilmesi için eş, dost, akraba ve arkadaşlarına uygun bir şekilde ölüm haberi ulaştırılmalıdır. Ölüm haberi telefon, gazete ve internet gibi iletişim araçlarıyla yapılabilir.

4-) ÖLÜM SONRASINDA YAPILACAK İŞLEMLER:

- Ölüm olayı evde vuku bulmuşsa ilk önce ev doktoru aranır. Doktor ölüm tesbitini yapar ve ölüm kağıtlarını hazırlar.
- Vefat hadisesinden hemen sonra cenaze soğumadan üzerindeki elbiseler ve varsa zinet eşyaları çıkarılır. Vefat eden kişinin ağzı ve gözleri kapatılır ve bir bez ile çenesi bağlanır.
- Cenaze ayakları kibleye doğru uzatılarak düzgün bir şekilde sırt üstü yatırılarak eller yan tarafına uzatılır.
- Cenazenin düzgün şekle getirilmesi için ayaklar uzatılıp baş parmaklar birbirine bağlanır.
- HDV Cenaze Firmasının 24 saat hizmet veren mobil telefonları aranarak hem cenazenin bilgileri hem de aileden cenaze ile ilgili olacak kişinin (contac person) bilgileri verilir.
İrtibat telefonları: 06-54 78 56 11 / 06-54 61 48 96 / 06-52 55 34 46
- Cenazenin emniyetli taşınabilmesi ve **özellikle kadın cenazelerin mahremiyetine riayet edilebilmesi için cenaze sağlam bir örtüye (battaniye olabilir) sarılır.** Hollanda’da cenaze taşıma hizmetlerini genellikle erkekler yaptığı için bayan cenazelerde HDV görevlileri taşımaya gelen görevlilere, cenazenin sadece taşıma işlemini yapmalarını, diğer işlemlerini kendilerinin yapacağını, dolayısıyla örtünün (battaniye) kesinlikle açılmaması gerektiğini hatırlatmaktadırlar. Bu durumu ailenin taşımak için gelen görevlilere tekrar hatırlatması da faydalı olacaktır.
- Bundan sonra hem cenazenin yıkanması ve namazının kılınması gibi dini işlemlerini, hem de Belediye, Konsolosluk ve Schiphol gibi resmi işlemlerini HDV görevlileri yapacak ve yapılan işlemler aileye bildirilecektir. Ayrıca HDV Cenaze Fonunun karşıladığı iki adet refakatçi bileti ve Havaalanından cenazeyi taşıyacak ambulans da yine görevlimiz tarafından ayarlanacak ve cenaze Türkiye’de defn mahalline kadar götürülecektir.